

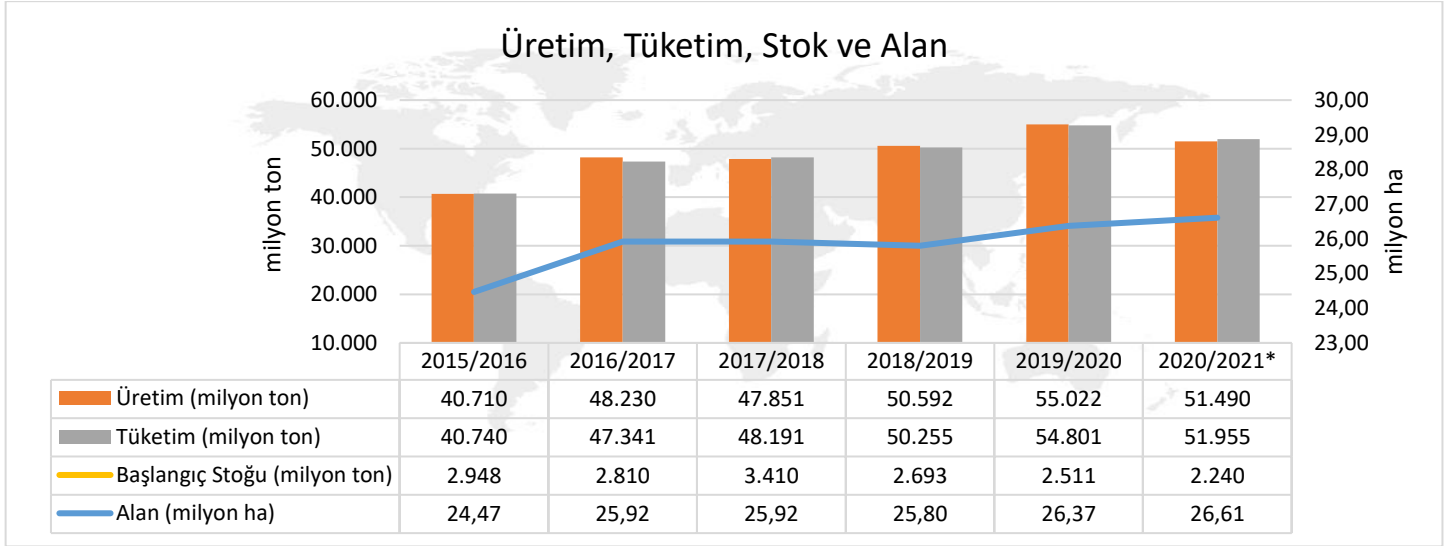

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 11

EKİM 2020

DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

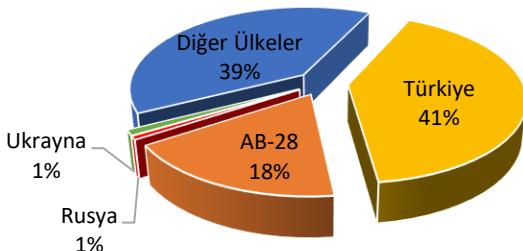

Kaynak: USDA, *öngörü

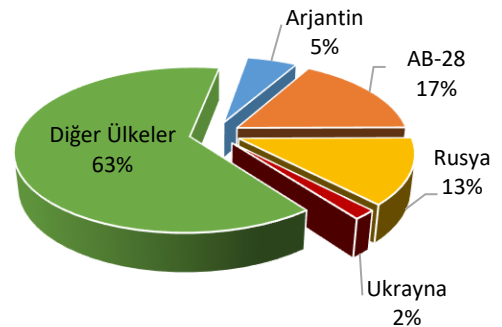
USDA'nın Eylül ayı raporunda üretim artışı beklenirken, Ekim ayı raporunda dünya üretiminde ilk sıralarda yer alan Rusya, Ukrayna ve Moldova'da çiçeklenme döneminde yaşanan kuraklık nedeniyle dünyada ekiliş alanlarındaki artışa rağmen üretim miktarının düşeceği öngörülmektedir.

Kolza üretiminin azalmasından dolayı doğan kolza yağı açığından dolayı dünya genelinde 2019/2020 üretim sezonunda ayçiçeği yağı kullanımı rekor seviyelere ulaşmıştır. Bunun yanında COVID-19 nedeniyle artan taleplere karşılık; Rusya, Moldova ve Ukrayna'nın tohum yerine ham yağ ve çıkan küspeyi ayrı ayrı satıp ihracatta daha fazla gelir elde etmek istemesi, ayçiçeği fiyatlarında hareketlenmelere neden olmuştur.

Ayçiçeği İthalatı (2020/2021)

Ayçiçeği İhracatı (2020/2021)

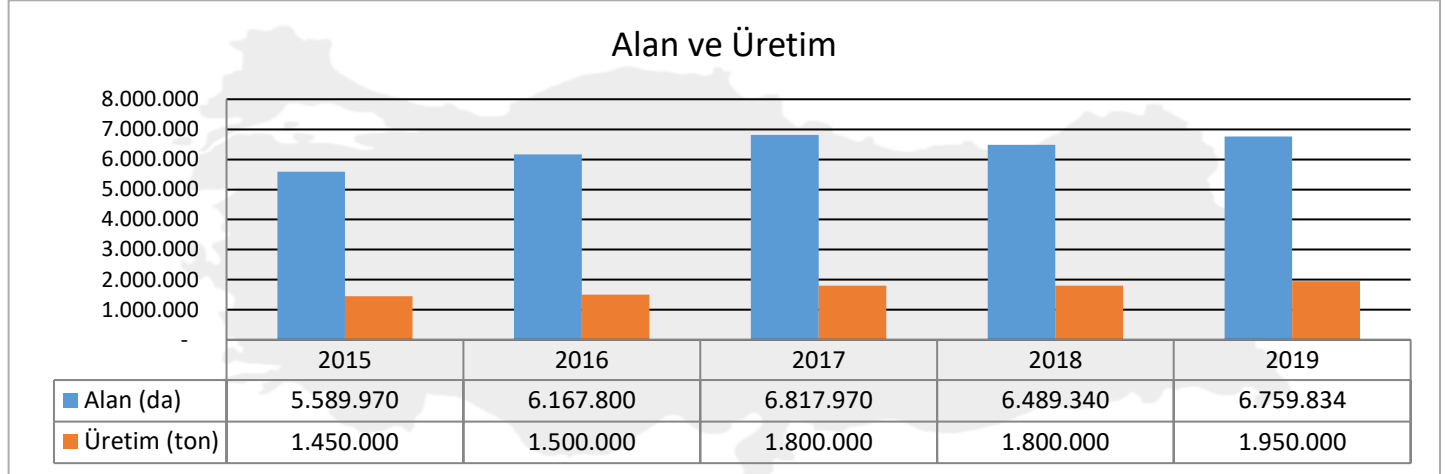

Kaynak: USDA

2020/2021 pazarlama yılında Ağustos ayı itibariyle dünya genelinde **2,37 milyon ton** ithalat ve **2,71 milyon ton** ihracat gerçekleşmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler ise AB ülkeleri ve Rusya'dır.

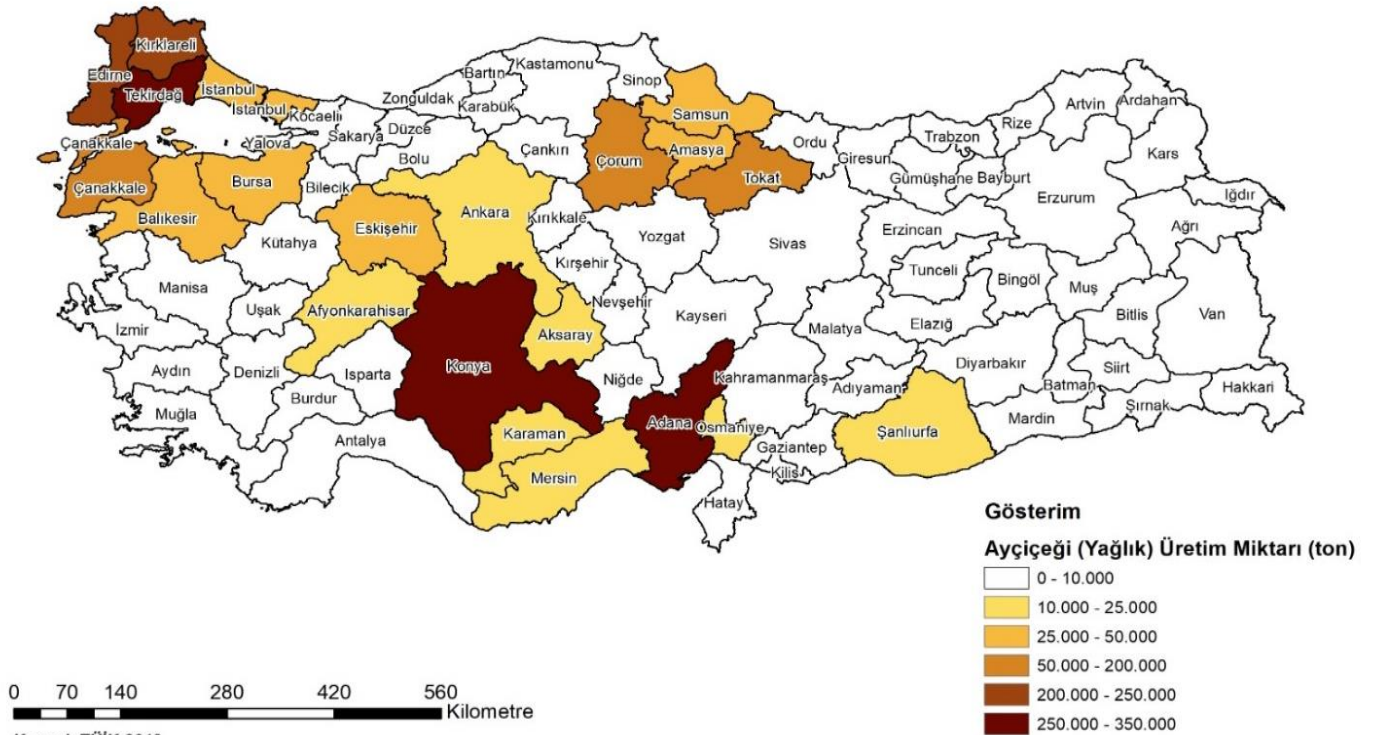
TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

Alan ve Üretim

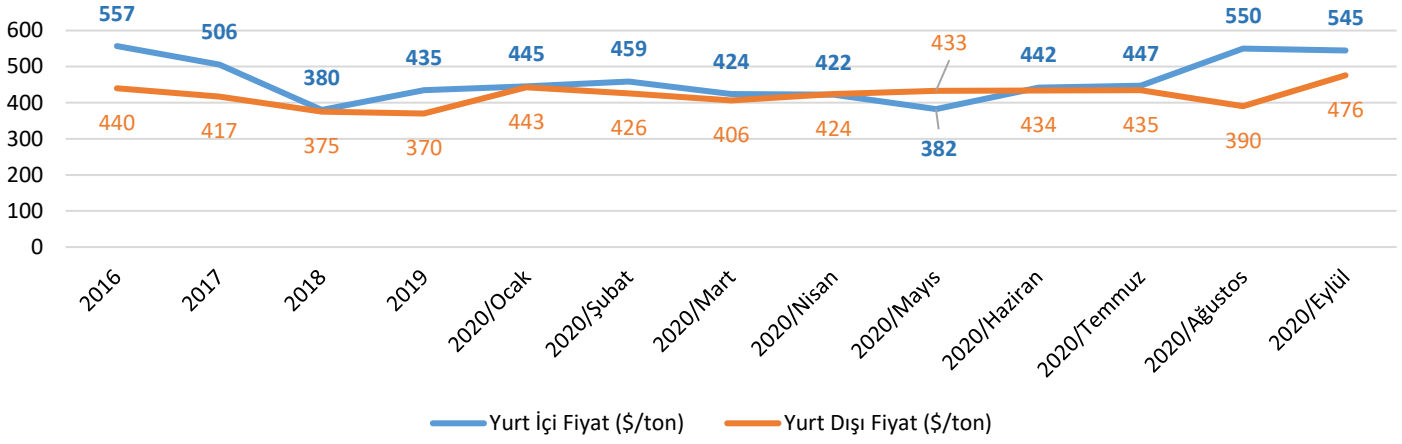

Kaynak: TÜİK

Türkiye yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2019 yılında **%21 artarak** 6,7 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,4 milyon ton olan ayçiçeği üretimi 2019 yılında yaklaşık **%39 artarak** 1,95 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı **%66,4**'tür. 2015 yılında dekara verim ortalaması 264 kg iken 2019 yılında dekara verim **%10 artarak** 289 kg'a yükselmiştir.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

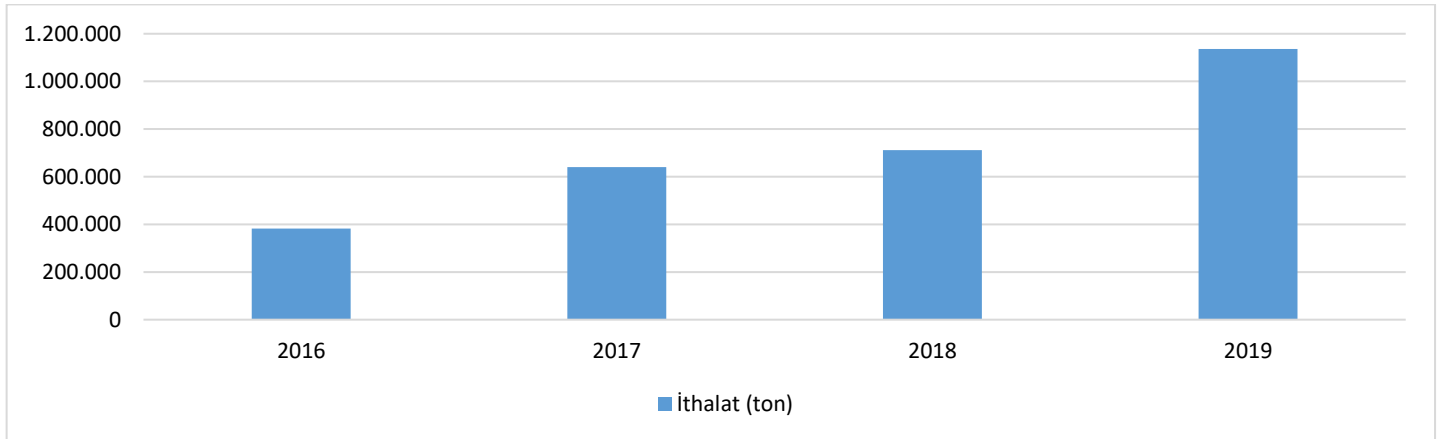

Kaynak: USDA, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında aynı seviyelerde seyreden yurt dışı fiyatları, Ağustos ayında **390 \$/ton** seviyelerine gerilese de Eylül ayında hızlı bir yükselişle **476 \$/ton**'dan işlem görmüştür. Yurt dışı piyasalarda Ekim ayında da yükselişe devam eden ayçiçeği fiyatları **520 \$/ton** seviyesine yükselmiştir.

Yurt içi borsalarda ise hasat sonlarına gelinmesiyle birlikte artış eğilimine giren fiyatlar **19 Ekim** tarihi itibarıyla **3.961 – 4.410 TL/ton (502 - 559 \$/ton)**'dan işlem görmeye devam etmektedir. (\$ kuru: 7,89 TL)

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

2019 yılının ilk sekiz ayında **933 bin ton** olarak gerçekleşen ayçiçeği tohumu ithalatı, 2020 yılı aynı döneminde **892 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında ayçiçeği tohumu ithal edilen ülkeler Moldova, Romanya ve Rusya olarak öne çıkarken 2020 yılının ilk sekiz ayında Rusya, Bulgaristan, Çin ve Moldova ön plana çıkan ülkeler arasında yer almaktadır.

DEĐERLENDİRME

- ✚ %40 yağ ve %8 nem oranlı ayçiçeği alım fiyatını revize eden **Konya Şeker Kurumu 3.875 TL/ton'dan, Trakya Birlik 3.850 TL/ton'dan, Karadeniz Birlik ise 3.500 TL/ton'dan** alımlarına devam etmektedir.
- ✚ Adana'da hasatlar tamamlanmıştır. İl genelinde 175-190 bin ton arasında üretim miktarı beklenmektedir.
- ✚ Hasadın tamamlanmak üzere olduğu Konya'da verim uzun yıllar ortalamasının biraz altında olup pandemiden dolayı geç ekiliş yapılan kısmi alanlarda hasat devam etmektedir.
- ✚ Hasadın tamamlanmak üzere olduğu Çanakkale, Kırklareli, Edirne ve Tekirdađ' da ise verimin uzun yıllar ortalamasının biraz üzerinde olması beklenmektedir.
- ✚ Samsun, Çorum, Tokat ve diğer ayçiçeği ekiliş yapılan illerde de hasatlar tamamlanmıştır.
- ✚ Bu yıl oluşun üretici fiyatlarındaki memnuniyetin, arz açığı olan ayçiçeğinin önümüzdeki yıl ekiliş alanlarına olumlu olarak yansiyacağı değerlendirilmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr